

07. Videnskabelige undersøgelser

Der søges om tilslutning til, at der kan ske overførsel af driftsudgiftsbevillinger mellem hovedkontiene 01., 02. og 07.

07.01. Grønlands Fiskeri- og Miljøundersøgelser.

Grønlands Fiskeri- og Miljøundersøgelser (GFM) foretager dels undersøgelser af havets levende ressourcer, dels miljøundersøgelser på havet såvel som på landjorden.

Fiskeri- og havpattedyrundersøgelseernes formål er udforskning af de grønlandske farvandes levende ressourcer med henblik på fiskeri- og fangstmæssig udnyttelse. Så at sige alle fiskearter af større kommerciel betydning i grønlandske farvande er nu genstand for international eller lokal regulering, og der er ønsket om også at inddrage sekundære fiskearter i reguleringerne. Den udvidede økonomiske zone omkring Grønland og Grønlands hurtige udbygning af den søgående flåde af trawlere har betydet, at Grønland tager en større og større andel af totalfangsten i denne zone. I 1983 således 82 pct. af totalfangsten ved Vestgrønland mod mindre end 10 pct. i 1960'erne. Denne ændring i forholdet mellem grønlandsk og udenlandsk fiskeri har betydet, at dataindsamling af det samlede fiskeri nu i langt højere grad end tidligere hviler på GFM, som for øjeblikket har svært ved at følge med i udviklingen, og må koncentrere sig om de vigtigste fiskerier (rejer og torsk). GFM skal også vurdere potentielle fiskerimuligheder og medvirker ved tilrettelæggelse af programmer for og deltager i forskellige forsøgsfiskerier. GFM selv har dog måttet lade en del af disse opgaver hvile, men Grønlands hjemmestyre har i 1985 bevilget ansættelse af 2 biologer og 1 laborant, som under GFM's ledelse skal foretage lokale fiskeriundersøgelser til dels på ikke hidtil udnyttede arter. Arbejdspresset i de vigtigste aktuelle opgaver hindrer også langsigtede biologiske undersøgelser, f.eks. af samspillet mellem arter som torsk og rejer og af samspillet mellem miljø (f.eks. temperaturforholdene), sæler og fiskebestande.

De nævnte opgaver vedrørende de levende ressourcer omfatter også spørgsmål vedrørende havpattedyr, af hvilke flere spiller en betydelig rolle for Grønland. Dette medfører betydeligt konsulent- og mødevirksomhed for GFM og omfattende biologisk dataindsamling også af disse arter.

GFM skal endvidere foretage de fiskeri- og havundersøgelser, som det som medlem af internationale kommissioner påhviler Danmark at udføre omkring Grønland. De internationale fiskeri- og havundersøgelser foregår især gennem Den nordvestatlantiske Fiskeriorganisation (NAFO), Det internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og De nordatlantiske Laksekommissioner (NASCO), mens spørgsmål vedrørende havpattedyr varetages af NAFO, ICES og Den internationale Hvalfangstkommission (IWC). Gennem disse organisationer fremsættes bl.a. rådgivning vedrørende totale tilladelige fangst (TAC) af en række fiskebestande og forskellige havpattedyr. GFM har snævert samarbejde med flere udenlandske institutioner af samme art, i 1984 således bl.a. med Canada vedrørende klapmydsundersøgelser i Davisstrædet, og løbende med fiskeriinstitutterne i Hamburg og Bremerhaven om torskeundersøgelser ved Vest- og Østgrønland.

Som led i dataindsamlingen samarbejder GFM med bl.a. Grønlands hjemmestyre i detaljeret elektronisk databehandling af de grønlandske trawleres fiskeri og anden fiskeristatistik.

De miljømæssige opgaver består hovedsageligt af undersøgelser og sagsbehandling i forbindelse med eksisterende og planlagt råstofudnyttende virksomhed. Dette omfatter: Beskrivelse af effekterne af aktiviteterne, deltagelse i opstillingen af vilkår for driften samt kontrol af om kravene efterkommes og har den ønskede virkning. I forbindelse med minedrift er undersøgelserne for tiden mest marine, mens de, når det gælder udnyttelse af vandkraft og olieeftersforskning, mest foregår på land. Undersøgelserne i forbindelse med vandkraft vil delvist ophøre i 1986, men den nødvendige rådgivningsvirksomhed på dette område vil blive videreført.